

2 söndagen i fastan (Reminiscere*)

Predikan på distans 2023-03-05

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Kom med din helige Ande och tala till oss genom ordet denna stund. Styrk och uppehåll vår tro så att djävulen inte övervinner oss med sina frestelser. Låt oss istället vinna seger nu och i evighet. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Dagens ämne: *Den kämpande tron.*

Epistel: 2 Kor. 6:1-10. Evangelium: Matt. 15:21-28.

Predikotext: Mark. 9:14-32 (3:e årg.). *Jag tror, hjälp min otro.*

När Jesus gick ner från berget befallde han dem att inte berätta för någon vad de hade sett förrän Människosonen uppstått från de döda. De tog fasta på det ordet och diskuterade med varandra vad som menades med att uppstå från de döda. Och de frågade honom: "Varför säger då de skrifflärda att Elia först måste komma?" Han sade till dem: "Elia kommer först och återupprättar allt. Men hur kan det då stå skrivet om Människosonen att han ska lida mycket och bli föraktad? Jag säger er: Elia har faktiskt kommit. Och de gjorde med honom som de ville, så som det står skrivet om honom."

När de kom till de andra lärjungarna, såg de mycket folk omkring dem och skrifflärda som diskuterade med dem. Så snart allt folket fick se Jesus, blev de förundrade och skyndade fram och hälsade på honom. Han frågade dem: "Vad är det ni diskuterar?"

En i folkskaran svarade honom: "Mästare, jag har kommit till dig med min son som har en stum ande. Var den än får tag i honom slår den omkull honom, och han tuggar fradga och gnisslar tänder och blir stel. Jag bad dina lärjungar driva ut den, men de kunde inte." Jesus svarade dem: "Detta släkte som inte vill tro! Hur länge ska jag vara hos er? Hur länge ska jag stå ut med er? Hämta honom till mig." Och de kom med honom till Jesus.

Så snart anden fick se honom slet den och ryckte i pojken, och han föll till marken och vred sig och tuggade fradga. Jesus frågade hans far: "Hur länge har det varit så med honom?" Fadern svarade: "Sedan han var barn. Ofta har den kastat honom i elden och i vattnet för att ta livet av honom. Men om du kan, så förbarma dig över oss och hjälp oss!" Jesus sade till honom: "Om du kan? Allt är möjligt för den som tror." Genast ropade barnets far: "Jag tror. Hjälp min otro!"

Jesus såg att folk strömmade till, och han sade strängt till den orena anden: "Du stumma och döva ande, jag befäller dig: far ut ur honom och kom aldrig mer in i honom!" Anden skrek och ryckte våldsamt i honom och for ut. Pojken var som livlös, och de flesta sade att han var död. Men Jesus tog hans hand och reste upp honom, och han stod upp.

När Jesus hade kommit inomhus och lärjungarna var ensamma med honom, frågade de: "Varför kunde inte vi driva ut den?" Han svarade: "Den sorten kan bara drivas ut med bön."

Sedan gick de vidare därifrån och vandrade genom Galileen. Jesus ville inte att någon skulle få veta det, eftersom han höll på att undervisa sina lärjungar. Han sade till dem: "Människosonen ska utlämnas i människors händer, och de kommer att döda honom. Men tre dagar efter sin död ska han uppstå." Men de förstod inte vad han menade och vågade inte fråga honom.

[1] Dagens ämne är **den kämpande tron**. När en människa får höra om Jesus Kristus och börjar tro på honom uppstår genast en kamp. Det är en kamp mellan liv och död. En människa har genom dopet och tron ryckts bort från djävulens rike och försatts i Guds rike. Detta kan djävulen inte tåla. Han rasar och gör allt han kan för att återvinna den dyrbara själ som Jesus har tagit ifrån honom.

Kampen börjar redan innan en människa blir omvänd. När djävulen ser att Jesus närmar sig en människa med ordet och sakramenten försöker han hindra den människan från att komma till tro. Han lockar till exempel det lilla barnets föräldrar att skjuta upp dopet så länge som möjligt. Om dopet ändå sker försöker djävulen hindra barnet från att få en kristen fostran i hemmet och församlingen.

Men om Djävulen förlorar denna strid använder han sig av lärare i skolan för att övertyga eleverna om att hela världen har uppstått av sig själv genom en utveckling under miljontals år där ingen Gud behövs som förklaring. Den unga kristna människan som lyssnar på läraren och läser i läroböckerna slits mellan sin barnatro på Gud och utvecklingsläran som framförs med allt större kraft ju högre upp i skolsystemet eleven eller studenten kommer. Hur många segrar har inte djävulen vunnit när han lockat ungdomar att vända sig bort från föräldrarnas och kyrkans tro för att istället ha Darwin och hans lära som sin avgud!

Om inte djävulen lyckas med denna metod möter han den unge vuxne i form av en käresta, en partner, make eller maka, som inte tror på Gud eller som är en motståndare till bibeltrogen kristendom. Djävulen vet vilken stor makt som ligger i den jordiska kärleken, som kan göra vem som helst förblindad. Även om den älskade personen är en fin och klok person med många goda egenskaper blir han eller hon nu ett redskap till att föra den unge eller vuxne kristne bort från kyrkans undervisning och gemenskap.

Om djävulen ändå inte lyckas med denna metod använder han vardagens arbete, problem, svårigheter och många bekymmer till att vända bort den kristne från det enda nödvändiga. Kyrkobesök, bibelläsning och husandakter minskar steg för steg. Så förkvävs ordet och tron på ett nästan omärkligt sätt.

Det kan tyckas hart när omöjligt för en kristen att under hela sitt liv bevara tron när djävulen har en så stor makt att locka oss bort från Gud. Men då skall vi tänka på att Kristus är den som har *all makt i himlen och på jorden* (Matt. 28:18). Han är den som både upptänder och uppehåller tron i våra hjärtan. Han är den som har lovat att *ingen någonsin skall kunna rycka oss ur Guds hand* (Joh. 10:29).

[2] Låt oss se på dagens texter om hur Gud och tron vinner seger när kampen mot djävulen är som svårast. Vi har först evangeliet om **den kananeiska kvinnan**. Hon är förtvivlad då hennes dotter plågades svårt av djävulen. Detta var kanske i form av en svår sjukdom eller någon annan form av besatthet. Det står att det var en ond ande som plågade dottern. Kvinnan tillhörde inte Israels folk, men hon vågade ändå följa efter Jesus och ropa till honom: *"Herre, Davids son, förbarma dig över mig! Min dotter plågas svårt av en ond ande."* Detta att hon kallar Jesus för **Davids son** visar att hon tror att han är Messias, som ju skulle födas av Davids släkt. Men Jesus avvisar henne bryskt och förklarar att han bara var utsänd till Israels folk. Genom detta hårda svar provas kvinnans tro till det yttersta. Och var säker på att djävulen nu gjorde allt för att hon skulle tappa sin tro och ge upp hoppet om frälsning för henne själv och även för dottern.

Men hon ger inte upp kampen. Hon kommer fram och faller ner inför Jesus och säger: *"Herre, hjälp mig!"* Jesus framstår då som ännu hårdare när han säger: *"Det är fel att ta brödet från barnen och kasta det till hundarna"*. Han kallar alltså kvinnan för en hund. Ingen förälder tar väl ifrån barnen deras mat för att ge den till hundarna! En kananeisk, hednisk kvinna stod utanför Israel och hon liknas nu vid en hund, som inte har rätt att ta ifrån barnen deras bröd. Här hoppades djävulen säkert att kvinnan skulle ge upp och med sorg lämna Jesus. Men hennes tro blir bara starkare i kampen. Hon tar fasta på Jesu egna ord och säger: *"Ja, Herre. Men hundarna äter ju faktiskt av brödsmulorna som faller ner från deras herrars bord."* Med detta betonar hon att också hundarna på sätt och vis är en del av familjen. De är kära husdjur som får del av barnens mat. Det som blir över räcker också till dem. Genom att ta fasta på Jesu egna ord har kvinnan segrat och liksom tvingat Jesus att ta emot henne. Så säger också Jesus: *"O kvinna! Din tro är stor. Ske dig som du vill."* Med dessa ord visar Jesus att han välsignar kvinnan och tar emot henne. Han botar hennes dotter. Han visar att hon genom tron har vunnit seger över djävulen.

[3] Låt oss också se på **mannen i predikotexten**, som även han hade ett barn som plågades av djävulen. Medan Jesus var uppe på förklaringsberget med Petrus, Jakob och Johannes hade de övriga lärjungarna försökt att hjälpa mannen genom att driva ut den onde anden ur pojken. Men de hade inte lyckats. När Jesus så kom ner från berget igen förklarade mannen allt för honom. Jesus säger då: *"Detta släkte som inte vill tro! Hur länge ska jag vara hos er? Hur länge ska jag stå ut med er?"* Jesus ser hur otron finns överallt. Han talar om hela människosläktet när han säger: *"Detta släkte vill inte tro."* Detta gäller också apostlarnas försök att bota mannen med hjälp av sina egna krafter.

Djävulens makt sträcker sig långt in i den kristna församlingen. Han har en bundsförvant också i de kristnas eget liv, nämligen *den gamla människan, köttet*. Så ser vi i evangelierna hur även apostlarna ofta syndade. Den Petrus som ena stunden bekände att Jesus var Messias, Guds Son, kunde i nästa stund ivrigt säga emot Jesus och försöka få honom att inte gå till Jerusalem för att lida och dö. Apostlarna kunde kivas om vem av dem som var den störste. Petrus förnekade Jesus tre gånger och Tomas tvivlade på att Jesus verkligen hade uppstått.

När det var så med apostlarna, hur skall det då inte vara med oss? Även den som är en ivrigt bekännande kristen, som troget brukar Guds ord och ofta går till nattvarden och som innerligt ber till Gud, även han eller hon har kvar *den gamla människan*. Djävulen vet detta. Han frestar den kristne på hans svagaste punkt. Det kan gälla högmod eller missmod, försumlighet i arbetet, olydnad mot föräldrarna eller föräldrarnas ovilja eller tröghet att fostra barnen med kristen undervisning, kyrkobesök och andakter i hemmet. Djävulen frestar var och en i just det som han vet är svårast att motstå. Somliga frestar han att bli arga och sura, andra att bli retliga och oförsonliga. En del frestar han till slarv och försummelse av viktiga uppgifter, till att vara lata och slöa. Andra frestar han till att vara dömande och oförsonliga medan andra frestas till njutningslystnad och okyskhet. Om han inte lyckas få den kristna att synda i *livet* försöker han med *läran*. Han vet att *lite surdeg syrar hela degen* (Gal. 5:9) och försöker därför att få den kristne att åtminstone avvika lite grand från Guds ord. Kan han så förmå en kristen att kompromissa med Guds ord i *en fråga* kan han sedan gå vidare till *nästa*. Till sist har det av en bekännelsetrogen kristen blivit en som gett upp kampen och nu för fridens och enhetens skull accepterar också sådant som han i sitt samvete innerst inne vet är fel.

Mannen i predikotexten säger till Jesus: *”Om du förmår något, så förbarma dig över oss och hjälp oss.”* Dessa ord visar oss hur tvivlet har smugit sig in i hans hjärta. När inte lärjungarna kunde hjälpa har han börjat ifrågasätta om Jesus verkligen är Messias. Kanske han hade hört om hur de lärjungar Jesus tidigare sänt ut också botade många sjuka. Varför kunde de då inte bota hans son? Var det hela inte sant? Var ryktena om Jesus felaktiga?

Tvivel kan plötsligt komma in i en kristen människas hjärta med fruktansvärd kraft. Finns verkligen Gud? Kan han verkligen vara den Treenige? Hur kan jag veta att Bibeln är sann när det finns så många olika religioner? Varför skall jag tillhöra en liten församling som isolerar sig när det finns så många stora kyrkor med underbar musik, många medlemmar och en helt annan öppenhet mot världen? Kan verkligen Jesus hjälpa mig på det sätt som min egen kyrka predikar?

Kanske också ditt hjärta säger som mannen i texten: *”Jesus, om du kan, om du förmår, så förbarma dig över mig och hjälp mig!”* Jesus vänder då dessa ord mot mannen själv och säger: *”Om jag förmår? Allt är möjligt för den som tror.”* Precis som i fråga om den kananeiska kvinnan ger Jesus ett hårt svar. Det är inte fråga om vad Jesus förmår, utan om mannens tro. Om mannen skall kunna få hjälp och hans son bli botad måste han tro och lita helt och fullt på Jesus. När mannen hör detta utbrister han i de kända orden: *”Jag tror! Hjälp min otro.”* Djävulen ville få honom att ge upp, att gå bort från Jesus. Men han kunde inte övervinna mannens tro. Den gnista av tro som ändå finns där mitt under tvivlet håller fast vid Jesu egna ord. Han ser sin egen otro. Han ser hur totalt oduglig han själv är. Men han ser samtidigt på Jesus och tar fasta på hans ord: *”Allt är möjligt för den som tror”*. Detta är mannens enda hopp. Han vill inte överge Jesus utan håller fast vid honom och griper tag i Jesu ord som den sista räddningsplankan. Och så får han hjälp.

Så skall också vi i tvivlets och otrons stund vända oss bort från oss själva och istället se på Jesus och lyssna på hans ord. Han försäkrar oss om att *var och en som tror på honom skall icke förgås utan ha evigt liv* (Joh. 3:16). När tvivel, prövningar, frestelser och synder av

alla slag lockar oss skall vi inte ge upp kampen utan fly till Kristus i ordet och bönen. Vi skall liksom mannen i vår text ropa till Jesus: *”Jag tror! Hjälp min otro.”* Då kommer också den Helige Ande till vår hjälp och visar oss hur Jesus har dött för alla våra synder. De är redan övervunna och förlåtna. Tron är inte någon prestation vi åstadkommer, utan en gåva som Gud skänker och uppehåller när vi ser på Jesus och kommer till honom med vår synd. Han ger oss då löftesordet: *”En rykande veke skall jag icke utsläcka”* (Matt. 12:20) och *”Den som kommer till mig skall jag sannerligen inte kasta ut”* (Joh. 6:37).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

* Anmärkning:

Dagens latinska namn *Reminiscere* (”kom ihåg”) kommer från söndagens antifon (Ps. 25:6):

Tänk på din barmhärtighet
och din nåd, Herre,
för de är av evighet.

Bibelställen citeras enligt Svenska Folkbibeln 2015 eller i några fall enligt annan översättning